

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2018-0151
- Klageren:** XX på vegne af datteren YY
2900 Hellerup
- Indklagede:** Movia
CVRnummer: 29896569
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for manglende mobilbillet
- Parternes krav:** Klageren gør gældende, at kontrolafgiften er ugyldig, da Movia ved sin afgørelse har tilsidesat det forvaltningsretlige grundprincip om ikke at sætte skøn under regel samt lighedsgrundsætning og officialprincippet
- Indklagede fastholder kontrolafgiften og afviser, at afgørelsen er ugyldig grundet tilsidesættelse af forvaltningsretlige regler
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Rasmus Markussen (2 stemmer)
Bjarne Lindberg Bak
Helle Berg Johansen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 31. oktober 2018 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at fastholde kontrolafgiften.

Da den indledende sagsbehandling har været fejlbehæftet, skal Movia godtgøre klagerens udgift til klagegebyret.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klagerens datter rejste den 8. april 2018 med buslinje 2A. Klageren har oplyst, at datteren ved en fejl ikke fik gennemført købet af en mobilbillet.

Efter bussen havde forladt stoppestedet Glyptoteket, kontrollerede en Securitas-medarbejder klagerens datters rejsehjemmel.

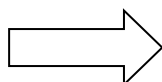
Movia har outsourcet dele af kontrollen af passagererne til Securitas. Disse kontrollører har ikke kompetence til at udstede en kontrolafgift – altså træffe en forvaltningsafgørelse - men udfylder en kontrolblanket, som passageren får udleveret, og som sendes til Movia elektronisk, hvorefter Movias sagsbehandler i back office afgør, om passageren skal pålægges en kontrolafgift.

De kontrollører, som selv er ansat i Movia, udsteder kontrolafgiften i bussen, efter et konkret skøn om der under de faktiske omstændigheder er fremvist gyldig rejsehjemmel. Ved passagerens eventuelle efterfølgende klage over kontrolafgiften inddrager den pågældende sagsbehandler i Movias back office passagerens indsigelser i bedømmelsen af om kontrolafgiften skal fastholdes.

I klagerens datters tilfælde udstedte Securitas-kontrolløren kl. 01:26:11 en slip, som blev benævnt 'kontrolafgift', hvorpå der som årsag stod "ingen billet".

Desuden stod anført, at beslutningen, om der var grundlag for at udstede en kontrolafgift, ville blive truffet af Movia senere:

"kontrolafgift"

Du har mødt en billetkontrollør. Der er noteret oplysninger omkring dig samt tid og sted for kontrollen. Movia vil træffe afgørelse om der er grundlag for at udstede en kontrolafgift. Afgørelsen/afgiften og betalingsoplysninger vil du i så fald modtage via e-Boks eller med post, og den skal betales inden 14 dage. Der vil blive pålagt rykkergebyr ved for sen betaling.

Læs om vores behandling af personoplysninger på moviatrafik.dk/persondata

Klagevejledning findes på www.dinoffentligetransport.dk

Klageren anmodede den 13. april 2018 Movia om at oplyse, hvad afgørelsen om kontrolafgiften ville blive baseret på, da datteren ved en fejl ikke fuldt ud havde fået gennemført billetkøbsproceduren og til kontrolløren villigt havde givet oplysninger. Kontrolløren havde meddelt, at datteren ikke fik pålagt en kontrolafgift på stedet, men at han ville videregive hendes forklaring til brug for Movias videre behandling.

Klageren spurgte videre, om der var tale om en kontrolafgift eller ej, da oplysningerne på 'kvitteringen' var modstridende, når den både blev benævnt 'kontrolafgift', samtidig med at det stod anført, at afgørelsen om kontrolafgift ville blive truffet efterfølgende. Endelige anmodede klageren Movia om at oplyse, om de var omfattet af forvaltningslovens regler.

Det fremgår ikke af sagens akter, at Securitas-kontrolløren noterede klagerens datters forklaring noget sted.

Efterfølgende fik klageren adgang til datterens eboks, hvori der lå en "salgsfaktura" fra Movia. Den så således ud:

	 Salg - faktura Side 1 af 1 Trafikselskabet Movia Gammel Kage Landevej 3 2500 Valby																					
Debitornr. 639456 Fakturanr. 392648 Bogføringsdato 11. april 2018 Forfaldsdato 25. april 2018 Bilagsdato 11. april 2018 Betalingsbetingelser 14 dage netto	Telefon 36131400 Telefax 36132097 Mail movia@moviatrafik.dk Hjemmeside www.moviatrafik.dk CVR-nr. 29896569 Vores REF NAVWEBSUPEO Betalingslinje +71<000000003926482+80456859																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Nummer</th> <th style="text-align: left;">Beskrivelse</th> <th style="text-align: right;">Antal</th> <th style="text-align: left;">Enhed</th> <th style="text-align: right;">Enhedspris</th> <th style="text-align: right;">Rabatpct.</th> <th style="text-align: right;">Beløb</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AFGIFT_V_E</td> <td>Ingen billet</td> <td style="text-align: right;">1</td> <td>STK</td> <td style="text-align: right;">750,00</td> <td></td> <td style="text-align: right;">750,00</td> </tr> <tr> <td colspan="6" style="text-align: right;">I alt DKK</td> <td style="text-align: right;">750,00</td> </tr> </tbody> </table>		Nummer	Beskrivelse	Antal	Enhed	Enhedspris	Rabatpct.	Beløb	AFGIFT_V_E	Ingen billet	1	STK	750,00		750,00	I alt DKK						750,00
Nummer	Beskrivelse	Antal	Enhed	Enhedspris	Rabatpct.	Beløb																
AFGIFT_V_E	Ingen billet	1	STK	750,00		750,00																
I alt DKK						750,00																

På den baggrund tilføjede klageren i en ny henvendelse til Movia den 20. april 2018, at hun ønskede oplyst, på *hvilket konkret grundlag Movia havde vurderet sagen.*

Movia svarede den 9. juli 2018 med henvisning til selvbetjeningsprincippet, at de ikke kunne 'annullere afgiften', som var 'udstedt' korrekt, samt at 'i henhold til rejsereglerne starter man ikke sin rejse før man har modtaget billetten. Det er for sent, når der først er kommet kontrol i bussen.' De henviste videre til lov om trafikselskaber § 29 som hjemmel til at opkræve kontrolafgifter til passagerer uden gyldig rejsehjemmel.

På den baggrund indgav klageren klage til ankenævnet, idet hun gjorde gældende,

-at Movia ikke har svaret på hendes spørgsmål, inden de traf afgørelse om kontrolafgiften,

-at Movia ved ikke at have noteret og inddraget datterens (partens) forklaringer, som denne gav ved kontrollen, har tilsidesat det forvaltningsretlige princip om ikke at sætte skøn under regel. Movias afgørelse er således ugyldig, fordi afgørelsen er truffet på et uoplyst grundlag,

-at Movia har handlet i strid med officialprincippet, fordi den pågældende kontrollør uretmæssigt har tiltaget sig/fået overdraget forvaltningsretlig kompetence og afgjort, at datterens forklaring ikke skulle indgå i sagsoplysningen. En del af afgørelsen er truffet af en person (kontrolløren), som ikke havde forvaltningsretlig kompetence, mens en anden del af afgørelsen er truffet af en person (sagsbehandleren i Movia) med forvaltningsretlig kompetence, men på et ufuldstændigt og uoplyst grundlag,

-at Movia har tilsidesat den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning ved ikke at have undersøgt, om der forelå 'ensartet situation' eller særlige omstændigheder i datterens sag, samt

-at Movia har handlet forkert ved under ankenævns sagen af egen drift at have søgt telefonnumre registreret i klagerens navn, i stedet for at spørge klageren om, fra hvilket telefonnummer datteren forsøgte at købe billet.

Movia har under ankenævns sagen beklaget, at de ikke tidligere har besvaret klagerens spørgsmål, om Movia er omfattet af forvaltningsloven, samt at de har søgt telefonnumre registreret i klagerens navn.

Derudover har Movia afvist at have tilsidesat forvaltningsretlige regler, blandt andet med den begrundelse at lovhjemmelen til kontrolafgift til passagerer, der ikke viser gyldig billet, er tilstrækkelig klar til, at de kunne træffe afgørelse på det grundlag, der forelå, uden at indhente yderligere oplysninger, samt at det er uafklaret, om datteren gav oplysninger til kontrolløren, og om denne i givet fald undlod at notere disse. Movia har videre henvist til, at undersøgelsespligtens omfang også afhænger af afgørelsens betydning for borgeren, og at en kontrolafgift ikke er en meget indgribende afgørelse.

Parternes detaljerede begrundelser fremgår på side 5 ff.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Bestemmelsen i lov om trafikkselskaber § 29 om at kunne pålægge en kontrolafgift til passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel, præciseres i De Fælles Landsdækkende Rejseregler, hvorefter det er passagerens eget ansvar at sikre sig gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, herunder at mobilbilletter skal være modtaget på den mobile enhed inden påstigning for at være gyldig rejsehjemmel.

Hjemmelen til at pålægge kontrolafgifter er klar, men Movia skal godtgøre, at en kontrolafgift er pålagt med rette. Movia bærer derudover som afgørelsesmyndighed ansvaret for, at sagsforberedelsen har været forsvarlig.

Efter ankenævnets opfattelse praktiseres regelgrundlaget således, at de kontrollører, som er ansat i Movia, og som kan pålægge kontrolafgifter (på stedet), inddrager i beslutningen om, hvorvidt der på baggrund af de konkrete faktiske omstændigheder er grundlag for at udstede en kontrolafgift, de oplysninger, som passageren giver (på stedet). Derfor har ankenævnet i sin hidtidige praksis også accepteret, at disse kontrollører kan begrunde en kontrolafgift med "ingen billet". Hvis passageren til Movias back office efterfølgende sender indsigelser mod kontrolafgiften, indgår disse i Movias sagsbehandlers bedømmelse af, om kontrolafgiften skal fastholdes.

Securitas-kontrollørerne må derimod ikke selvstændigt træffe forvaltningsretlige afgørelser, som udstedelsen af en kontrolafgift er. Derfor var det misvisende og vildledende, når slippen til klage-

rens datter var benævnt 'kontrolafgift'. Den omstændighed, at det i selve tekstafsnittet var anført, at afgørelsen om kontrolafgift træffes af Movia, ændrer ikke herved. Tværtimod efterlader dette passageren i vildrede om, hvorvidt der er truffet en afgørelse på stedet ude i bussen.

Når afgørelsen om, hvorvidt betingelserne for at pålægge en kontrolafgift er til stede, skal træffes efterfølgende af en sagsbehandler i Movias back office, er det ankenævnets opfattelse, at oplysninger fra passageren til Securitas-kontrolløren skal noteres, således at disse kan indgå i sagsbehandlerens vurdering af, hvorvidt det i kontrolsituationen var korrekt at pålægge en kontrolafgift. Dette kan efter ankenævnets opfattelse således indebære, at kontrolløren skal notere både, når en passager - der senere kan blive part i Movias afgørelse om en kontrolafgift - har og ikke har givet oplysninger i forbindelse med kontrollen.

Movia er som den professionelle part nærmest til at sikre sig dokumentation for, at passageren er gjort bekendt med, om kontrolløren har noteret pågældendes forklaringer. Dette kan fx ske ved afkrydsning på den 'slip', som udleveres til passageren.

Ankenævnet er bekendt med, at Midttrafiks kontrollører, som også er ansat i Securitas, udsteder en "kontrolblanket" til passageren, og at de er instrueret i på den 'slip', som afleveres til Midttrafik, at notere eventuelle oplysninger fra passageren i forbindelse med kontrollen – herunder også hvis passageren ikke bemærkede noget. Disse oplysninger indgår i Midttrafiks grundlag for afgørelsen.

Ankenævnet er videre bekendt med, at også Metroens stewards ofte noterer oplysninger om faktiske forhold i forbindelse med kontrollen og passagerens indsigelser på den elektroniske kontrolafgift, som sendes til Metro Service efter kontrollen, ligesom stewards tager et billede af det, der måtte være forevist i kontrolsituationen

I en sag som den foreliggende, hvor det er uomtvistet, at klagerens datter i strid med rejsereglerne steg om bord på bussen uden forinden af have modtaget en gyldig mobilbillet på sin telefon, var det berettiget at pålægge datteren en kontrolafgift. Movia var bekendt med klagerens oplysning om, at datteren ved en fejl ikke havde fået gennemført billetkøbet, da de traf afgørelse i sagen, og dette burde være fremgået af afgørelsen.

Som følge af den ukorrekte benævnelse af kontrolblanketten som "kontrolafgift", og da det er uklart, hvornår kontrolafgiften blev udstedt – muligvis ved fremsendelsen til eboks af en "salgsfaktura" - og da Movia ikke besvarede klagerens spørgsmål i henvendelsen af 20. april 2018, er det ankenævnets opfattelse, at den indledende sagsbehandling i Movia har været så fejlbehæftet, at Movia skal godtgøre klagerens udgift til klagegebyret på 160 kr.

RETSGRUNDLAG:

Det følger af lov om trafikselskaber § 29, stk. 1, at trafikselskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billet eller kort).

I de fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget pr. 18. marts 2018, fremgår hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift. Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

Af de fælles landsdækkende rejseregler fremgår:

2.4.3. Brug af mobilprodukter (der leveres via SMS eller app)

Det er kundens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

Billetter eller kort skal under hele rejsen være mulig at kontrollere for kontrollerende personale - det kan f.eks. ske ved scanning. Skærmen skal være i en sådan stand, at kontrol er muligt.

Rejsehjemlen er kun gyldig på det telefonnummer, hvortil den er bestilt og må ikke videresendes.

Der må ikke rettes i rejsehjemlen.

Ved køb af mobilprodukter accepteres betingelserne for det enkelte produkt. Gældende betingelser fremgår af de enkelte selskabers hjemmesider (se afsnit 21).

Fra Moderniseringsstyrelsens "Personaleadministrativ Vejledning":

"Ved skønsmæssige afgørelser må der som hovedregel ikke opstilles regler, der begrænser eller udelukker skønnet. Det er således fx ikke normalt tilladt uden særlig hjemmel udelukkende at lægge vægt på ét kriterium med den konsekvens, at andre saglige kriterier udelukkes.

Betænkelighederne ved opstilling af en sådan regel består bl.a. i, at atypiske sager risikerer at blive ukorrekt behandlet."

Fra Folketingets Ombudsmand.dk

"Officialprincippet hører til de såkaldte garantiforskrifter, og hvis en sag er utilstrækkeligt oplyst, kan det betyde, at afgørelsen må tilsidesættes som ugyldig. Det kan også betyde, at sagen må genoptages, så de manglende undersøgelser kan blive foretaget.

En sag oplyses navnlig ved at indhente oplysninger fra myndigheden selv, andre myndigheder og parten. Det betyder ikke nødvendigvis i praksis, at myndigheden altid selv skal fremskaffe de nødvendige oplysninger. Det kan være overladt til parten eller andre myndigheder. Den myndighed, der skal træffe afgørelse, står imidlertid med ansvaret for, at sagsforberedelsen har været *forsvarlig*."

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

"Min datter er blevet pålagt en afgift for manglende billet. Vi har i den forbindelse klaget til Movia ved henvendelser af 13. og 20. april, væsentligst med henblik på at opklare sagen. Movia har nu (endelig) afgjort sagen og fastholdt afgiften. Det egentlige problem er imidlertid, at Movia har truffet afgørelse i sagen uden at adressere et eneste af de spørgsmål, vi har stillet i ovennævnte henvendelser. Movia har simpelthen ignoreret indholdet af vores henvendelser. Dette er grundlaget for, at vi ikke kan acceptere Movias afgørelse. Vores klage er således af principiel karakter. Vi anmoder om, at denne anke tillægges opsættende virkning, så Movia ikke kan bruge en evt. indbetaling af afgiftsbeløbet til bare at afslutte sagen uden videre. En frygt som er rimeligt begrundet i ovennævnte mangelfulde eller nærmere manglende sagsbehandling."

Indklagede anfører følgende:

"

Ifølge Movias rejseregler skal kunden have gyldig billet eller kort fra rejsens begyndelse. Man skal selv sikre sig, at ens billet/kort er gyldig og gælder til hele rejsen. Chaufføren skal kun tage stikprøvekontrol, det vil sige enten tjekker han zone, dato eller klokkeslæt.

Kontrolafgifter udstedes på baggrund af kort/billetters gyldighed på kontroltidspunktet og ikke ud fra, om det er forglemmelse eller ej. Udstedelse af kontrolafgifter på bussen er således ikke et spørgsmål om god tro eller ej, men alene et spørgsmål om kontroltidspunktet, at kunne forevise gyldig kort/billet.

Kunden har fået en kontrolafgift i bussen, det er fordi kunden efter Movias opfattelse ikke har haft gyldig rejsehjemmel, da vi lavede en stikprøvekontrol. Kunden skal være opmærksom på, at det er kundens eget ansvar at sørge for, at have gyldig rejsehjemmel, og at kunden kan fremvise den, hvis personalet beder om det.

Kundens mor skriver i sin indsigelse, at kunden havde forsøgt at købe en mobil billet i bussen, men proceduren blev ikke gennemført. I henhold til rejseregler, starter man ikke sin rejse før man har modtaget billetten. Billetten skal være købt i påstigningszonen og modtaget på mobilen, inden man stiger på bus.

Vi henviser til landsdækkende rejseregler:

2.7. Kontrolafgift

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

Derudover kan det oplyses, at kunden har mødt en kontrollør fra firmaet Securitas, der laver billetkontrol for Movia. Da kunden har mødt kontrollør fra Securitas, får kunden ikke en afgift med det samme, men i stedet en kontrolblanket. Movia vurderer efterfølgende, om der er grundlag for at udstede en kontrolafgift.

Derefter bliver der sendt en faktura fra Movia som kunden vil få sendt til sin e-Boks. Såfremt klageren ikke har e-Boks, modtager kunden den per post.

Vi henviser til klagevejledning for kontrolafgift på DOT's hjemmeside:

<https://dinoffentligetransport.dk/media/3345/klagevejledning-kontrolafgifter.pdf>

Manglende kendskab til regler fritager ikke en for ansvar.

Movia finder det ikke godtgjort, at kunden har foretaget det fornødne for at sikre sig, hvorfor Movia fastholder kontrolafgiften på 750,00 kr.

”

Hertil har klageren gjort gældende:

”Movia bekræfter i deres svar, at Movia har opsat en ”dobbeltprocedure”, hvorefter personale indhyret udefra (i dette tilfælde fra Securitas) foretager den faktiske kontrol og optager rapport om det passerede, hvorefter de indhentede oplysninger til Movia, hvor de egentlige afgørelser i sagerne træffes.

Det er således fortsat relevant og afgørende på hvilket grundlag, Movia konkret har truffet sin afgørelse i min datters sag. Jeg har nøje gennemgået det af Movia fremsendte sagsmateriale, som jeg har tilladt mig at gå ud fra er det fuldstændige materiale på Movias sag. Af dette materiale fremgår det ingen steder, hvilken forklaring min datter har afgivet til kontrolløren om hændelsen. En forklaring, som faktisk havde substans

og ikke bare var ”ups, det var en smutter”. Henset hertil og da Movias afgørelse ikke indeholder en eneste reference til forklaringen, må det kunne lægges til grund, at min datters forklaring ikke har indgået i Movias afgørelse af sagen. Afgørelsen er således truffet på at uoplyst grundlag og kan derfor ikke tillægges nogen vægt eller gyldighed.

Jeg mangler i øvrigt stadig Movias svar på, om de som offentligt trafikselskab er underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, jf. min oprindelige klage af 13. juni 2018. Et spørgsmål, som er blevet mere relevant efter at have læst og gennemgået Movias svar af 19. ds. Jeg udbeder mig derfor fortsat et svar herpå.

Jeg kan naturligvis ikke sige, hvorvidt inddragelse af min datters forklaring ville have ført til en anden afgørelse fra Movias side, men ved slet ikke at have inddraget og taget stilling til min datters forklaring har Movia frataget min datter muligheden for en fair og ordentlig sagsbehandling. Det er Movia, som har besluttet at have en ”dobbelprocedure”, og Movia må derfor alene bære risikoen for, at grundlaget for deres afgørelse var ufuldstændigt. Uanset om dette skyldtes Securitas’ manglende indberetning af forklaringen eller Movias egen beslutning om at bortse fra forklaringen i sagsbehandlingen.

Udover det rent juridiske vil jeg tilføje, at det er svært at lære vores unge mennesker respekt for offentlige myndigheder og myndighedspersoner, når de pågældende ikke lever op til en sådan respekt. Et formål med denne klage er således også at vise min datter, at hun er berettiget til at kræve en redelig og grundig sagsbehandling og ikke bare skal finde sig i et ”ligemeget-hvad-du-siger-er-du-bare-en-snyder—vi-gider-ikke-høre-på-dig-så-bare-betal-ved-kasse-1-svar”, før hun evt. skal acceptere (i dette tilfælde) en kontrolafgift.”

Til dette har indklagede svaret:

”

Vi vender hermed tilbage til denne sag, idet vi over for klageren gerne vil beklage, at vi ikke har fået svaret tilstrækkeligt fyldestgørende på de stillede spørgsmål.

Indledningsvis kan vi oplyse, at Movia er et trafikselskab, der henregnes til den offentlige forvaltning, oprettet med hjemmel i lov om trafikselskaber (lovbkg. nr. 323 af 20/3/2015 m. senere ændringer). Forvaltningsloven finder derfor anvendelse for Movia, i det omfang Movia træffer forvaltningsretlige afgørelser. Udstedelse af kontrolafgift er en forvaltningsretlig afgørelse. Movia har udliciteret en del af billetkontrollen til et privat selskab, men da kompetencen til at træffe afgørelser ikke kan overlades til private, har det været nødvendigt at tilpasse processen for de privatansatte kontrollører. De privatansatte kontrollører foretager derfor alene de sagsforberedende skridt, dvs. udførelse af selve billetkontrollen.

Det betyder, at møder man Movias egne kontrollører, vil afgørelsen om kontrolafgift blive truffet på stedet, på grundlag af de tilvejebragte oplysninger om rejsehjemmel/mangel på rejsehjemmel og kundens forklaring m.v. For de privatansatte kontrollører er det derimod sådan, at disse alene udfører selve billetkontrollen samt noterer oplysninger om kunden, de faktiske forhold og forklaringer – på samme vis som Movias egne kontrollører – men der udstedes ikke en kontrolafgift på stedet. Oplysningerne tilgår Movia, der herefter træffer afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at udstede kontrolafgift. Denne afgørelse træffes på baggrund af de indsamlede oplysninger. Kontrolafgiften tilsendes herefter i e-Boks.

Den udskrift har modtaget på bussen er derfor ikke en kontrolafgift, men vi kan godt forstå at det kan se sådan ud, ud fra teksten. Udskriften adskiller sig dog fra en egentlig kontrolafgift, derved at den ikke har betalingsanvisning og at det fremgår teksten nederst at der netop ikke er tale om en kontrolafgift, men at Movia vil vurdere om en sådan skal udstedes. Vi kan oplyse, at Movia er i færd med at se på, om teksterne på udskriften kan forbedres.

Klager stiller også spørgsmålstegn ved, om Movias sagsbehandling har været betryggende, og om forklaring om den manglende billet har indgået i vurderingen.

Hertil kan vi oplyse, at det allerede ud fra de faktiske oplysninger, som var til stede ved kontrollen ligger fast, at der ikke blev vist en gyldig billet. Det er grunden til teksten "Ingen billet" på kontrolafgiften. Hvis derimod f.eks. havde købt en mobilbillet for sent, ville det have været noteret som "SMS-billet købt efter påstigning". Der er således mulighed for at notere forskellige begrundelser.

Movias kontrollører, også de privatansatte, er instrueret i at notere eventuelle væsentlige indsigelser/oplysninger fra kunden. Årsagen til at kontrolløren ikke har noteret at havde påbegyndt en mobilbillet tidligere på aftenen, er formentlig, at dette ikke var af betydning for sagens efterfølgende vurdering. Som tidligere oplyst, så er billetsystemet i den kollektive trafik generelt indrettet som et selvbetjeningssystem, og det kan derfor normalt ikke tillægges nogen afgørende betydning, om kunden havde eller ikke havde intentioner om at købe en billet. Dette princip understøttes af ankenævnets faste praksis, som også er udtryk for, at såfremt dette var tilfældet, ville det indebære alt for store muligheder for omgåelse af systemet. Det helt klare udgangspunkt er derfor, at kunder der rejser uden en gyldig billet, pålægges kontrolafgift. Som offentligt trafikselskab er Movia underlagt den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, der betyder at Movias kunder skal behandles lige i ensartede situationer. Det er dog klart, at der kan være omstændigheder der gør, at det i særlige situationer ikke er rimeligt at pålægge kunden ansvaret for manglende billet, eksempelvis hvis systemet til billetkøb har været ude af drift eller lignende. I sådanne tilfælde, vil kundens indsigelse blive noteret og indgå i vurderingen af sagen.

I [ ]s tilfælde var der ikke tvivl om afgiftens berettigelse, da [ ] ikke havde en gyldig billet, uanset at hun eventuelt tidligere havde påbegyndt et køb. Vi finder derfor, at billetkontrollen og Movias sagsbehandling i forbindelse med udstedelse af kontrolafgiften har været korrekt og er baseret på et tilstrækkeligt grundlag. Dertil kommer, at der altid mulighed for at gøre indsigelse mod kontrolafgiften til Movia og i sidste ende at få sagen vurderet af ankenævnet.

Under sagens behandling har der ikke til os været oplyst et telefonnummer, hvorfra der er købt mobilbilletter. Vi beklager, at vi ikke under behandlingen af klagen har spurgt ind til dette - det burde vi have gjort. Vi har imidlertid nu ved opslag på krak.dk fundet frem til telefonnummer 2 [ ]9, registreret til [ ]s mor. På dette nummer, som vi går ud fra, [ ] har brugt den pågældende dag, kan man se at der er købt mobilbilletter, herunder også den 8. april 2018. Denne billet er imidlertid købt mere end en time efter billetkontrollen fandt sted. Forud for billetkontrollen er der påbegyndt to køb af mobilbilletter, men disse er ikke gennemført. Den første på grund af en fejlbesked fra afsender, den anden fordi købet ikke er bekræftet. Vi vedlægger kopi af udskrifter fra mobilbilletsystemet til dokumentation heraf. Det bemærkes, at der fra det pågældende nummer tidligere er købt mange mobilbilletter. Hvis telefonnummer 2 [ ]19 ikke skulle være det nummer, [ ] har benyttet, beder vi venligst om at få oplyst det korrekte nummer.

I henhold til de Fælles landsdækkende rejseregler (<https://dinoffentligetransport.dk/hjaelp-til-billetter/rejseregler/faelles-rejseregler/>), skal gyldig rejsehjemmel erhverves inden rejsen start. Det vil sige, at mobilbilletter skal være købt og leveret inden påstigning af bussen. Dette fremgår også af den SMS-besked, der tilsendes i købsprocessen ved køb af SMS-billetter, jf. vedlagte udskrift.

På baggrund af ovenstående er vi nødt til at fastholde kontrolafgiften til [ ]. Vi beklager dog endnu en gang, at klageren ikke har fået fyldestgørende svar ved sin henvendelse til Movia. [ ] ”

Til dette har klageren gjort gældende:

”Jeg har noteret mig Movias oplysninger om, at udstedelse af kontrolafgifter er en forvaltningsretlig afgørelse og som sådan underlagt de forvaltningsretlige regler og grundprincipper.

Jeg har endvidere noteret mig, at den privatansatte billetkontrollør, som min datter mødte, ikke havde kompetence til at træffe afgørelse i sagen, men at vedkommende alene skulle ”notere oplysninger om kunden, de faktiske forhold og forklaringer” – det fremgår af sammenhængen at der med ”forklaringer” menes ”kundens forklaring” - og videregive disse til Movia, samt at Movias afgørelse i sagen ”træffes på baggrund af de indsamlede oplysninger”.

I sit svar af 17. ds. erkender Movia, at denne procedure ikke er blevet fulgt i den konkrete sag.

Den pågældende kontrollør har tværtimod uretmæssigt tiltaget sig/fået overdraget, jf. nedenfor, forvaltningsretlig kompetence og afgjort, at min datters forklaring ikke skulle indgå i sagsoplysningen. En del af afgørelsen af sagen er altså truffet af en person, som ikke har forvaltningsretlig kompetence, mens en anden del af afgørelsen er truffet af en person med forvaltningsretlig kompetence men på et ufuldstændigt og uoplyst grundlag i strid med det forvaltningsretlige officialprincip. Allerede af den grund er Movias afgørelse ugyldig.

Det er alene Movia, som er ansvarlig for tilrettelæggelsen af kontrolproceduren, og Movia må derfor også alene bære ansvaret for overtrædelsen af de forvaltningsretlige regler og principper.

Movia erkender jo ligefrem, at man har instrueret alle kontrollører ”i at notere eventuelle *væsentlige* [min kursivering] indsigelser/oplysninger fra kunden”. Man har altså i klar strid med de forvaltningsretlige regler direkte overladt kompetencen til at vurdere hvilke oplysninger, der er ”væsentlige” og dermed skal indgå i afgørelsen af sagen, til privatansatte kontrollører. Jeg henviser her til Movias egen skrivelse, hvoraf det fremgår, at ”kompetencen til at træffe afgørelser ikke kan overlades til private”. Det må gælde både helt og delvist – enten kan kompetencen delegeres eller også kan den ikke.

Jeg forstår ikke, hvor Movias vil hen med bemærkningen om, at ”årsagen til at kontrolløren ikke har noteret, at Marie havde påbegyndt en mobilbillet tidligere på aftenen, er *formentlig* [min kursivering], at dette ikke er af betydning for sagens efterfølgende vurdering”. For det første er der tale om rent gætværk fra Movias side, og for det andet - og mere væsentligt – vedrører min klage slet ikke dette forhold. Movias yderligere henvisninger til ankenævnets praksis om kundernes intentioner og det forhold, at min datter ”eventuelt tidligere havde påbegyndt et køb”, er tilsvarende irrelevante i forhold til indholdet af min klage. Jeg henviser til min oprindelige klage, senere skrivelser og det ovenfor anførte.

Derimod er Movias angivelser af, at ”Det helt klare udgangspunkt er derfor, at kunder der rejser uden en gyldig billet, pålægges kontrolafgift” og særligt ”Det er dog klart, at der kan være omstændigheder der gør, at det i særlige situationer ikke er rimeligt at pålægge kunden ansvaret for den manglende billet, eksempelvis hvis systemet til billetkøb har været ude af drift eller lignende” relevante for min klage. Movia er altså fuldt opmærksomme på det grundlæggende forvaltningsretlige princip om det pligtmæssige skøn – de konkrete omstændigheder skal inddrages og behandles, før der lovligt og gyldigt kan træffes en forvaltningsretlig afgørelse – men har tilsyneladende bare besluttet ikke at følge det. Og det er netop det, som er indholdet af min klage: Ved at afskære min datters forklaring og ikke lade den indgå i sagsbehandlingen har man netop ikke inddraget de konkrete omstændigheder i afgørelsen, men kun – i direkte strid med princippet om det pligtmæssige skøn - lagt vægt på ét kriterium, nemlig ”Ingen billet”. Skønnet er ulovligt sat under regel: Ingen billet = kontrolafgift uanset de konkrete omstændigheder.

Samtidig har Movia ved sin fremgangsmåde tilsidesat den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, som de selv påberåber sig. For hvordan kan man vurdere, om der er tale om ”ensartede situationer”, når man ikke aner, hvad den konkrete situation var?

Jeg fastholder således, at væsentlige forvaltningsretlige regler og grundprincipper er blevet tilsidesat ved Movias afgørelse om at udstede en kontrolafgift til min datter, og at kontrolafgiften derfor er ugyldig.

Afsluttende er jeg dybt foruroliget over Movias tiltag og bemærkninger vedrørende det anvendte telefonnummer. Den anvendte fremgangsmåde er efter min opfattelse forkert på så mange måde:

- Såfremt det anvendte telefonnummer var af væsentlig betydning, kunne kontrolløren have spurgt min datter om det den pågældende nat. Jeg bemærker hertil, at det af Movia benyttede indberetningsskema (Movias bilag 5) ikke indeholder en rubrik til dette formål. Alternativt kunne Movia have spurgt mig her under klagesagen.
- I stedet vælger Movia selv at søge efter nummeret på Internettet. Ved en søgning på Marie Herskind, som er den person der har fået pålagt kontrolafgiften, kan man imidlertid ikke finde et telefonnummer på krak.dk. Ganske enkelt fordi min datter ikke har et telefonabonnement.
- Formentligt derfor vælger Movia at tjekke mig på krak.dk, selvom jeg ikke er part i sagen, men alene optræder som repræsentant for min datter. Da krak.dk er offentligt tilgængeligt er dette vel ikke i strid med nogen regler, men det er dog alligevel en ganske grænseoverskridende opførsel – særligt når man bare kunne have spurgt.

- Kritisk bliver der imidlertid, fordi der ved en søgning på [klagerens navn] på krak.dk fremkommer 3 forskellige telefonnumre med mig som abonnent, jf. vedhæftede **bilag A**, og mit spørgsmål er nu, hvorledes Movia kan "gå ud fra", at netop 2 xxxxx19 bruges af min datter? På hvilket retligt grundlag har Movia været berettiget til at tjekke mine telefonnumre op imod, hvad jeg antager er Movias egen database over billetkøb? Skal brugerne af mine numre (jeg er ikke engang selv en af dem) tåle uden videre at få deres billeshistorik undersøgt af Movia? Er der virkeligt frit slag for Movias medarbejdere til at tjekke alle mulige – ubekræftede - numre i databasen? Må de tjekke deres kæresters eller naboers numre eller hvordan? Jeg anerkender, at disse spørgsmål formentligt falder udenfor Ankenævnets kompetence, men så må jeg tage dem op overfor Movias bestyrelse og Datatilsynet.
- I direkte relation til klagesagen fremgår det ikke af Movias skrivelse, hvorfor telefonnummeret pludseligt er så vigtigt, at alle almindelige hensyn til privatlivet og datasikkerheden må vige? Det fremgår heller ikke, hvad Movia vil bruge de pågældende billetoplysninger til? Herunder forstår jeg særligt ikke bemærkningen "Det bemærkes, at der fra det pågældende nummer tidligere er købt mange mobilbilletter". Hvilken relevans har oplysningerne og den angivelige insinuation om de "mange mobilbilletter" for min konkrete klage?
- Jeg går ud fra, at Movia har fremlagt de pågældende oplysninger og fremkommer med den nævnte insinuation, fordi Movia mener, at de på en eller anden måde støtter Movias sag. Her kommer Movia igen i karambolage med det forvaltningsretlige officialprincip, hvorefter det er Movia som kompetent forvaltningsmyndighed, som er ansvarlig for sagens fulde oplysning – ikke bare den oplysning, som tjener Movias eget synspunkt. Såfremt Movia mener, at min datters billetkøbevaner er relevante for sagen, burde Movia tillige have oplyst, at min datter normalt benytter Rejsekortet, når hun tager bus, tog eller Metro, således at køb af mobilbilletter faktisk er undtagelsen. I modsætning til hendes telefonnummer er min datters rejsekort personligt i eget navn og måtte derfor have været nemt for Movia at finde i systemet, hvis man havde ønsket det."

Hertil har indklagede svaret:

"Sagsoplysning i forbindelse med Movias billetkontrol

Klageren gør gældende, at Movias sagsbehandling har været i strid med officialmaksimen, idet sagsoplysningen har været utilstrækkelig, og at afgørelsen på den baggrund er ugyldig.

Det er Movias opfattelse, at udstedelse af kontrolafgifter sker på et betryggende grundlag, der lever op til officialmaksimen. Vurderingen af, hvilket omfang af sagsoplysning, der er tilstrækkeligt i en konkret sagstype, er i vidt omfang overladt til myndigheden, i dette tilfælde Movia. Det, der er styrende for hvilken grad af sagsoplysning, der bør være tale om, er retsgrundlaget, jf. nærmere nedenfor. Movia udsteder med hjemmel i lov om trafikelskaber årligt mere end 40.000 kontrolafgifter, der som nævnt er at betragte som forvaltningsretlige afgørelser. Afgørelsen af, hvorvidt der er hjemmel til at udstede kontrolafgift, er i vid udstrækning relativt simpel. Det indebærer en stillingtagen til, hvorvidt der på kontroltidspunktet foreligger gyldig rejsehjemmel eller ikke. Foreligger der ikke gyldig rejsehjemmel, træffer Movia som udgangspunkt afgørelse om udstedelse af kontrolafgift, medmindre der er tale om konkrete omstændigheder, der taler imod. Dette er ikke udtryk for, at Movia ulovligt sætter skønnet under regel, men er udtryk for at retsgrundlaget er klart og entydigt. På den baggrund er der kun behov for en begrænset sagsoplysning, sammenlignet med visse andre forvaltningsretlige områder. Dertil kommer, at afgørelsens betydning ud fra et forvaltningsretligt perspektiv ikke er af en særlig indgribende karakter over for den enkelte, jf. nedenfor fra

Folketingets Ombudsmands Myndighedsguide. Området for udstedelse af kontrolafgifter har i øvrigt mange lighedspunkter med parkeringsområdet, hvor der også er tale om en forholdsvis beskedne sagsoplysning, da afgørelser kan træffes på grundlag af få oplysninger.

Vurderingen, af om der skal udstedes en kontrolafgift, tager udgangspunkt i, at den kollektive trafik fungerer efter et selvbetjeningssystem, hvor det som alt overvejende hovedregel er passagerens ansvar at have gyldig rejsehjemmel. Der kan være mange årsager til, at man ikke har rejsehjemlen i orden, herunder forglemmelser og misforståelser m.v. For at sikre betaling for offentlig transport, og for at sikre at den offentlige transport fungerer uden store muligheder for at unddrage sig betaling, er takst- og billetteringssystemet imidlertid baseret på, at passagerer selv påser, at de er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel. Derfor er pligten til at betale kontrolafgift ikke betinget af, om man bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling, eller om der er tale om fejl fra passagerens side.

Dette princip har været bærende tilbage fra den nu ophævede lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, der er en forløber til den gældende lovgivning, og princippet finder desuden støtte i ankenævnets praksis.

Det følger af bemærkningerne til § 6 i lovforslag nr. 102/1988-11-17 til lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, at

”Takst- og billetteringssystemet for S-banerne er baseret på, at passagererne selv påser, at den pågældende billet eller kort er gyldig til den rejse, der foretages. Systemet er indført for at give

passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretiden og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede

billetterpriser eller øget skattetilsvær. For at motivere passagererne til ikke at søge at unddrage sig betaling eller fuld betaling må passagerne i mangel af gyldig billet eller kort betale en særlig forhøjet pris betegnet

»kontrolafgift«. Hjæmmel til at opkræve den særlige forhøjede betaling findes i 1977-lovens §§ 1 og 4, hvorefter Hovedstadsrådet fastsætter takster og billetteringssystem for den lokale persontrafik med DSB's tog inden for hovedstadsområdet.”

De gældende regler om kontrolafgift findes for Movias vedkommende i lov om trafikkselskaber § 29 (lovbekendtgørelse nr. 323 af 20/3/2015). Lov om trafikkselskaber trådte i kraft 1. januar 2007 og erstattede bl. a. lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik. Lov om trafikkselskaber § 29 viderefører stort set uændret den tidligere § 6.

Det er vores opfattelse, at retsgrundlaget for Movias udstedelse af kontrolafgift er tilstrækkeligt klart og entydigt, og at det fremgår heraf, at betingelsen for at udstede kontrolafgift er, at passageren ikke foreviser gyldig rejsehjemmel.

Det er derfor vores vurdering, at når det er konstateret, at der er tale om en passager, som ikke foreviser gyldig rejsehjemmel, kræves der som udgangspunkt ikke yderligere sagsoplysning for på et betryggende grundlag at kunne træffe afgørelse iht. trafikkselskabslovens § 29. Dog kan der som tidligere nævnt være særlige tilfælde, hvor en oplysning fra passageren eller en indsigelse vil føre til, at der ikke skal udstedes kontrolafgift.

Om officialprincippet kan man bl.a. læse følgende hos Folketingets Ombudsmand (uddrag fra http://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/generel_forvaltningsret/officialprincippet/):

”3 Hvad skal undersøges?

Officialprincippet forpligter myndigheden til at tilvejebringe det faktiske og retlige materiale, som er nødvendigt for at kunne træffe afgørelse.

Det faktiske materiale kan tilvejebringes gennem oplysninger, som myndigheden selv ligger inde med, eller oplysninger, som kommer udefra. Se nærmere afsnit 5 nedenfor. Det retlige materiale består bl.a. af de regler, der er relevante for den pågældende afgørelse, samt administrativ praksis.

Der kan ikke i almindelighed opstilles regler for, hvilke oplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag.

Det er først og fremmest det retsgrundlag, der anvendes i en konkret sag, som styrer sagsoplysningen. Der må være tilstrækkelige oplysninger i sagen til at konstatere, om f.eks. lovens betingelser for at udstede et bestemt påbud er opfyldt.”

...

Hvis loven f.eks. opstiller bestemte betingelser for at træffe en afgørelse, er det klart, at det må undersøges, om betingelserne er til stede i den pågældende sag.

...

4 Undersøgelsens udstrækning

Spørgsmålet om, hvor langt myndighederne skal gå for at oplyse og undersøge en sag, opstår ofte i praksis.

Dette spørgsmål kan ikke besvares meget konkret, men en sag skal oplyses og undersøges så langt, som det er nødvendigt i det enkelte tilfælde for at træffe en materielt lovlig og rigtig afgørelse.

Omvendt skal der naturligvis ikke indhentes oplysninger eller gennemføres undersøgelser, som ikke er relevante for afgørelsen.

For at sikre, at kun de relevante oplysninger indhentes, vil det ofte være hensigtsmæssigt, at myndigheden på et ret tidligt stadium af sagens forberedelse foretager foreløbige overvejelser om sagens retsgrundlag og mulige afgørelse og derudfra vurderer, hvilke oplysninger og undersøgelser der vil være nødvendige.”

....

Afgørelsens betydning for samfundet eller for den enkelte borger vil desuden kunne spille ind. Jo vigtigere afgørelsen er, og jo mere indgribende betydning den vil have, desto mere omfattende undersøgelser kan der være grund til at foretage. Hvis afgørelsen derimod ikke har så indgribende betydning, vil mindre omfattende undersøgelser kunne være tilstrækkelige til at tilfredsstille kravene efter officialprincippet.

Desuden henvises til ”Forvaltningsret” af Niels Fenger (2018), side 489, hvoraf følgende fremgår om fastlæggelsen af det relevante beviskrav;

”Det kræves imidlertid ikke, at en sag i enhver henseende undersøges så godt som muligt. Det ville indebære, at sagsbehandlingen trækkes unødigt i langdrag og belaste forvaltningens arbejdsmæssige og økonomiske ressourcer urimeligt, jf. tillige afsnit 2.3.2 nedenfor om sagsoplysningens øvre grænse. En forvaltningsmyndighed kan således i almindelighed nøjes med at foranledige bevisoptagelse vedrørende kendsgerninger, som i sager af den pågældende art erfaringsmæssigt er afgørende for at kunne drage slutninger om, hvorvidt retsfaktum er til stede. Kun hvis myndigheden konkret bliver opmærksom på hidtil upåagtede forhold, som kræver yderligere bevisoptagelse, har den pligt til at udvide undersøgelserne.”

Og videre, side 490;

”Parten bærer således som udgangspunkt selv risikoen for at få inddraget atypiske bevisfakta, der taler til hans fordel. Anderledes udtrykt kan en forvaltningsmyndighed hyppigt operere med en bevisbyrderegel, hvorefter en manglende angivelse af usædvanlige og for parten gunstige forhold som udgangspunkt må indebære, at sådanne forhold ikke foreligger.”

Den konkrete sag

I [klagerens datters] tilfælde er det vores opfattelse, at afgørelsen om at udstede kontrolafgift er truffet på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Det fremgår af de vedlagte bilag, at der fra det nummer, vi formoder [klagerens datter] har brugt, blev forsøgt købt en mobilbillet både klokken 00.56 og klokken 00.57. Ingen af købsforsøgene blev gennemført. Der er ikke tale om systemfejl, men om at der ved det ene køb ikke blev afgivet korrekt bestilling, og at det andet køb ikke blev bekræftet. Det fremgik tydeligt af de modtagne beskeder, at der ikke var tale om en billet, og at der skal være modtaget en gyldig billet, inden man stiger ind i bussen.

Da [klagerens datter] en halv time senere mødte Movias billetkontrol (Securitas) havde hun derfor ikke gyldig rejsehjemmel. Derfor er det korrekt og tilstrækkeligt, at der i situationen blev noteret ”uden billet”.

Hvis en kunde i kontrolsituationen oplyser, at have forsøgt at købe mobilbillet, vil kontrolløren normalt notere det og spørge efter det anvendte telefonnummer. Der er ikke på kontrolblanketten noteret oplysning om forsøg på køb af mobilbillet eller et telefonnummer. Ifølge klageren har [klagerens datter] dog sagt dette til kontrolløren. Årsagen til at oplysningen ikke er noteret kan derfor enten være, at Marie ikke har oplyst det under kontrollen, eller at kontrolløren ikke har noteret de pågældende oplysninger. Dette kan ikke afklares nærmere.

Uanset dette, var det klart for kontrolløren, at [klagerens datter] ikke havde nogen gyldig rejsehjemmel. [klagerens datter] forudgående købsforsøg kan i henhold til lovgrundlaget og ankenævnets praksis ikke tillægges betydning, når der ikke i øvrigt ses at være tale om særlige omstændigheder. Kontrolløren har derfor indhentet tilstrækkelige oplysninger, til at Movia kunne træffe afgørelse på et oplyst grundlag.

Det bemærkes, at der heller ikke ved den efterfølgende behandling af klagen hos Movia eller ved ankenævnet er oplyst særlige omstændigheder, der taler for, at [klagerens datter] ikke skulle pålægges en kontrolafgift.

Selv hvis ankenævnet måtte lægge til grund, at [klagerens datter] havde meddelt kontrolløren sin forklaring, og selv hvis ankenævnet måtte finde, at den oplysning skulle have været noteret, så den kunne indgå i grundlaget for afgørelsen, er der ikke grundlag for at tilsidesætte Movias afgørelse, da den pågældende oplysning ikke ville have haft nogen betydning for afgørelsen.

Vedrørende undersøgelse af billetkøb

I forhold til det telefonnummer, der er forsøgt købt mobilbilletter fra den pågældende nat, var det alene vores intention at oplyse sagen over for ankenævnet og klageren så enkelt som muligt, således at nævnet kan træffe afgørelse på oplyst grundlag. Ankenævnet bad således ved brev af 13. august 2018 Movia om udskrift fra billetkøbssystemet. Set i bakspejlet må vi dog give klageren ret i, at vi ikke burde have undersøgt billetkøb fra alle tre telefonnumre tilhørende klageren, men at vi i stedet burde have anmodet ankenævnet om at bede klageren oplyse, hvilket telefonnummer der var anvendt. Det vil vi gerne beklage over for klageren.

Det er vores opfattelse, at det kan have relevans for ankenævnets bedømmelse af sagen, at der tidligere er købt mobilbilletter, idet det kan have betydning, at en passager er fortrolig med at anvende den pågældende billettype. Movia har derimod ikke fundet anledning til at undersøge, om [klagerens datter] havde et rejsekort, da det ikke ses at være relevant for sagen.”

Til dette har klageren anført:

”Jeg fastholder i det hele indholdet af mine tidligere indlæg og har følgende bemærkninger og spørgsmål til Movias svar af 18. september 2018:

1. Movia skriver: *”Vurderingen af, hvilket omfang af sagsoplysning, der er tilstrækkeligt i en konkret sagstype, er i vidt omfang overladt til myndigheden, i dette tilfælde Movia.”*

Hvordan kan Movia i den konkrete sag vurdere om omfanget af sagsoplysningen er tilstrækkeligt, når man ikke er bekendt med den mest basale sagsoplysning, nemlig borgerens, i dette tilfælde min datters, forklaring i sagen?

Medmindre man selvfølgelig sætter det lovpligtige skøn under regel og på forhånd har bestemt, at alle, der træffes uden billet, skal betale en kontrolafgift uanset, hvad forklaringen på den manglende billet måtte være – er det tilfældet?

2. Movia skriver: *”Foreligger der ikke gyldig rejsehjemmel, træffer Movia som udgangspunkt afgørelse om udstedelse af kontrolafgift, medmindre der er tale om konkrete omstændigheder, der taler imod. Dette er ikke udtryk for, at Movia ulovligt sætter skønnet under regel, men er udtryk for at retsgrundlaget er klart og entydigt.”*

I teorien er vi enige. Det er ikke at sætte skønnet under regel, hvis man inddrager *”konkrete omstændigheder”* og vurderer om de *”taler imod”*, men det er jo netop det, Movia ikke har gjort i den konkrete sag. Movia ved altså godt, hvad de burde have gjort, men har undladt at gøre det. Jeg kan da kun læse det som en erkendelse af, at man i den konkrete sag har sat skønnet under regel.

3. Movia skriver: *”På den baggrund er der kun behov for en begrænset sagsoplysning, sammenlignet med visse andre forvaltningsretlige områder.”*

Igen, teorien er på plads, men i den konkrete sag er der end ikke sket *”en begrænset sagsoplysning”*. Der er ingen sagsoplysning sket. Det helt fundamentale, nemlig borgerens forklaring, er slet ikke inddraget.

4. Movia skriver: *”Det er derfor vores vurdering, at når det er konstateret, at der er tale om en passager, som ikke foreviser gyldig rejsehjemmel, kræves der som udgangspunkt ikke yderligere sagsoplysning for på et betryggende grundlag at kunne træffe afgørelse iht. trafiklovens § 29. Dog kan der som tidligere nævnt være særlige tilfælde, hvor en oplysning fra passageren eller en indsigelse vil føre til, at der ikke skal udstedes kontrolafgift.”*

Igen-igen, hvordan kan Movia vide, om der i den konkrete sag foreligger *”særlige tilfælde, hvor en oplysning fra passageren eller en indsigelse vil føre til, at der ikke skal udstedes kontrolafgift”*?

Det kan de ikke på grund af manglende sagsoplysning. I stedet for at oplyse sagen har Movia bare truffet sin afgørelse efter sit *”udgangspunkt”* (jf. pkt. 2 ovenfor) og har derved netop gjort sig skyldige i at sætte det lovpligtige skøn under regel.

5. Movia skriver: *”Officialprincippet forpligter myndigheden til at tilvejebringe det faktiske og retlige materiale, som er nødvendigt for at kunne træffe afgørelse.”*

Movia skal som myndighed *”tilvejebringe det faktiske ... materiale, som er nødvendigt for at kunne træffe afgørelse”*, og det er ikke sket i den konkrete sag, idet man ikke aner, om der foreligger *”særlige tilfælde”*, jf. pkt. 4 ovenfor.

6. Movia skriver: *”Det kræves imidlertid ikke, at en sag i enhver henseende undersøges så godt som muligt.”*

Der er i den konkrete sag overhovedet ikke tale om, at der kræves, at Movia skulle have undersøgt sagen ”i enhver henseende”. Vi er tværtimod nede på det allermest basale niveau: Borgerens egen forklaring.

7. Movia skriver: *”Parten bærer således som udgangspunkt selv risikoen for at få inddraget atypiske bevisfakta, der taler til hans fordel. Anderledes udtrykt kan en forvaltningsmyndighed hyppigt operere med en bevisbyrderegel, hvorefter en manglende angivelse af usædvanlige og for parten gunstige forhold som udgangspunkt må indebære, at sådanne forhold ikke foreligger.”*

Jeg har hidtil holdt mig til en juridisk kritik af Movias sagsbehandling i den konkrete sag og afholdt mig fra at blive mere personlig, men dette citat er et så udtalt eksempel på den attitude, som jeg har oplevet hos Movia lige fra starten af denne sag, nemlig arrogance - magtarrogance.

Hvordan kan man som en forvaltningsretlig myndighed, som af egen drift fuldstændigt har afskåret borgerens forklaring fra sagsbehandlingen, tillade sig at gøre gældende, at det er borgerens egen fejl, at hendes forklaring ikke er inddraget, og at det må føre til den konklusion, at der ikke er noget, der taler til borgerens fordel. Det er ganske enkelt utilstedeligt og en undskyldning vil være på sin plads!

8. Movia skriver: *”Ifølge klageren har [klagerens datter] dog sagt dette til kontrolløren.”*

Det mener jeg ikke, at jeg har udtalt mig om – hvoraf fremgår det?

9. Movia skriver: *”Årsagen til at oplysningen ikke er noteret kan derfor enten være, at [klagerens datter] ikke har oplyst det under kontrollen, eller at kontrolløren ikke har noteret de pågældende oplysninger. Dette kan ikke afklares nærmere.”*

Nej, det kan det ikke nu, og det er alene Movias ansvar! Jeg fastholder, at min datter har afgivet sin forklaring på det relevante tidspunkt, nemlig da hun blev stoppet af kontrolløren. Hvis kontrolløren og/eller Movia havde gjort deres arbejde ordentligt og udvist rettidig omhu, ville der nu slet ikke være nogen sag.

10. Movia skriver: *”[klagerens datter] forudgående købsforsøg kan i henhold til lovgrundlaget og ankenævnets praksis ikke tillægges betydning, når der ikke i øvrigt ses at være tale om særlige omstændigheder.”*

Hvordan kan Movia udtale sig om, at ”der ikke i øvrigt ses at være tale om særlige omstændigheder”, når man ikke kender min datters forklaring?

11. Movia skriver: *”Det bemærkes, at der heller ikke ved den efterfølgende behandling af klagen hos Movia eller ved ankenævnet er oplyst særlige omstændigheder, der taler for, at [klagerens datter] ikke skulle pålægges en kontrolafgift.”*

Jeg forstår ikke, hvordan efterfølgende oplysninger skulle være relevante for det forhold, at Movia har pålagt en kontrolafgift på et uoplyst grundlag og sat sit skøn under regel?

12. Movia skriver: *”Selv hvis ankenævnet måtte lægge til grund, at [klagerens datter] havde meddelt kontrolløren sin forklaring, og selv hvis ankenævnet måtte finde, at den oplysning skulle have været noteret, så den kunne indgå i grundlaget for afgørelsen, er der ikke grundlag for at tilsidesætte Movias afgørelse, da den pågældende oplysning ikke ville have haft nogen betydning for afgørelsen.”*

Og så er vi tilbage ved magtarrogancen og skønnet under regel! Hvordan i alverden kan Movia på det foreliggende grundlag afgøre, at ”den pågældende oplysning ikke ville have haft nogen betydning for afgørelsen”, når man ikke ved, hvad den pågældende oplysning er?

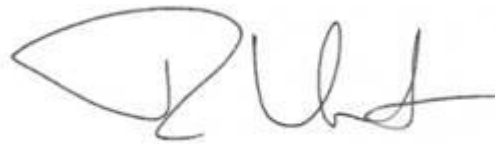
13. Movia skriver: *”Movia har derimod ikke fundet anledning til at undersøge, om [klagerens datter] havde et rejsekort, da det ikke ses at være relevant for sagen.”*

Og igen-igen hvordan kan Movia afgøre, hvad der er relevant for sagen, når man ikke kender de konkrete, faktiske omstændigheder? ”

Hertil har Movia svaret:

”Klagerens indlæg giver ikke Movia anledning til yderligere kommentarer, idet vi finder sagen fuldt oplyst.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand